GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:
Marti'a, Joi'a si Sambat'a.
Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 9. **Joui, 22 Ianuariu|3 Februariu** **1881.**

Cu *1 Ianuariu st. v. 1881* s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI"

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a grabi cu inoirea abonamentului.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai apròpe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei" apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei" este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siese luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Brasiovu 15/27 Ianuariu.

Timpulu inaintéza cu pasi rapedi, trece si nu se mai reintórce niciodata, si acel'a, care la incheierea unei dîle trebue se 'si dîca cu intristare: „Diem perdidi" (Diu'a o am perdutu) marturisesce totodata, cà a perdutu ceva, ce nu se mai póte reparà.

Vieati'a unui poporu consta numai dintr'unu lantiu infinitu, a caruia verige le forméza spatiulu de timpu, din care se compune vieati'a individiloru. Déca prin urmare in sinulu unui poporu cei mai multi voru fi siliti se esclame: „Diem perdidimus" ! (Amu perdutu diu'a), atunci si totalitatea, poporulu, a perdutu ceva ce nu se mai póte reparà. Se nu ne insiele parerile false, cari sustienu, cà de acolo, cà vieati'a unei natiuni se numera dupa dieci si sute de ani, ar' urmà cà unu anu, séu o luna, séu chiaru o dî perduta n'ar' insemnà nimicu la unu poporu: Óre seculele nu se compunu din ani si anii din dîle ?

Cetitorii nostri voru fi intielesu deja, cà unde voimu se batemu. Suntemu ingrijati cà nu se intrebuintiéza tîmpulu destulu de bine pentru pregatirile, ce trebuie se le facemu iu ajunulu lupteloru, cari ne astépta in anulu acest'a.

Si intr'adeveru, déca este cá se ne reculegemu fortiele, spre a le pune cu indoita energia in serviciulu causei nóstre drepte, apoi nu mai este ertatu se perdemu nici o óra, necum o dî. Ce s'a lucratu pêna acuma pentru organisarea nóstra electorala, ce pregatiri serióse s'au facutu pentru viitórea conferentia, care va avé a decide asupra atitudinei politice a poporului romanu din Ardélu?

Acést'a este inca unu secretu alu comitetului centralu electoralu din Sibiiu, care dealtmintrea, dupa cum s'a disu, „si-a facutu de multu datori'a."

Pêna aci tóte ar' fi frumóse. Se nasce inse intrebarea, cà óre este bine, este consultu, este folositoriu cá comitetulu din Sibiiu sè se acopere c'unu velu atàtu de desu alu secretului, chiaru si intr'o afacere de simpla pregatire pentru tienerea unei adunari electorale? Si óre aceia, cari voiescu se le faca tóte in tacere, credu cà este mai bine cá Romanii se afle din diuarele Kossuthiane cam ce au de gandu d-loru? Cum vine de façia de aceste diare nu se pastréza secretulu ?

„Egyetértés" ne spunea mai deunadi, cà comitetulu din Sibiiu voiesce se convóce o conferintia generala electorala in lun'a lui Martiu a. c. Acést'a scire nu s'a desmintitu de càtra foile romane din Sibiiu, cari amendoue a representanti comitetu si trebue se scie prin urmare ce se petrece in sinulu lui. Asiadér' scirea aceea trebue se fia adeverata.

Déca este asia apoi cum vine cà pêna acuma n'amu aflatu nimicu, nici despre diu'a intrunirei conferentiei, nici despre modulu convocarei ei. Ori-cà comitetulu din Sibiiu este indiferentu façia de cestiunea, cà cine va representá pe alegêtorii romani in viitórea conferentia ?

Acést'a nu-o potemu crede, de aceea trebue se ne miramu si mai multu de tacerea comitetului, care nu trebue se ignoreze, cà cea mai mare dificultate este si remane compunerea conferintiei pe o basa, care in adeveru se represente vointi'a si dorintiele totalitatii alegêtoriloru romani.

Nu amu esperiatu óre destulu càtu de reu este de a lasá tóte pêna in momentulu din urma si de a improvisá apoi adunari pe apucate, in cari nu póte domni decàtu confusiunea cea mai mare de idei ?

Cluburi séu comitete electorale s'au formatu pêna acuma càteva prin tiéra. Fi-va destulu cu aceste? Nu este din contra necessariu cá asemeni comitete se nu lipsésca de nicàiri? Séu déca comitetulu din Sibiiu crede, cà formarea de cluburi elèctorale nu e inca oportuna in impregiurile actuale, de ce nu o spune acést'a de timpuriu, aratandu motivele pe cari se baséza ?

Nu scimu déca si candu ni se voru dá deslusirile necesare; datori'a inse ne impune se priveghiamu cà nu scimu diu'a si or'a. Se fimu prevedietori cá cele cinci feciòre intielepte din Evangelia, cari luandu candelele loru spre intimpinarea mirelui au luatu si oleiu in vase.

Cronic'a evenimenteloru politice.

La République française, organulu d-lui Gambetta, scrie urmatórele in privinti'a cestiunei turco-grecesci: Cestiunea grecésca va trebui sè se intórca càtu de curêndu érasi in ogasiulu din care a fostu scósa si se devina érasi ceea ce a fostu dela conferinti'a din Berlinu incóce: „O cestiune européna". Grecii voru asteptá cu pacientia si incredere resultatulu silintieloru, ce 'si va pune diplomati a puteriloru europene pe langa Pórt'a otomana, care judecandu in cele din urma situatiunea cu-o mai mare justetia, nu va intardiá multu timpu de a satisface dorintiele Europei. Vederemo !

Din Atena, se scrie, cà entusiasmulu grecescu s'ar' fi domolitu fórte tare in timpulu din urmá. Sè dìce, cà in cele din urma totu voru renuncia Grecii de buna voia la Ianin'a, precum a renunciatu vulpea din fabula la struguri. Acésta scire se baseza póte pe impregiurarea, cà deputatii din provincia nu s'au grabitu se asiste la redeschiderea camerei, conchiamata pentru Joiea trecuta, care a trebuitu se fia amanata pe Luni.

Intr'aceea din Parisu se anuncia, cà aci politic'a guvernantiloru amenintia de càteva dile incóce de a lua érasi o turnura filelenica. In adeveru „La Republique française" si „Les Debats" facu imputari d-lui Barthélemy-St. Hilaire in privinti'a politicei, ce urmaresce in cestiunea orientala. — La acésta scire au datu ansa de siguru tendintiele, ce se manifesta de càtu-va timpu incoce prin sferele oficiali din Paris de a-se apropiá totu mai tare de guvernulu anglesu. De sine se intielege, cà asemenea sciri voru face pe Greci se persevereze cu atàtu mai tare pre langa revindicatiunile, ce urmarescu.

Marele fiasco, ce l'a avutu guvernulu anglesu in procesulu intentatu d-lui Parnell et consortes, a facutu pe Irlandezi si mai cutezatori, de càtu erau pêna aici. In „Kork" s'a facutu Mercuri sér'a unu conductu de tortie, la care au luatu parte apróp 7000 de persóne, in onórea victoriei réportate de Parnell si consocii sei asupra asupritoriloru anglo-sazoni in procesulu pertractatu in Dublin. Acestu evenimentu a fostu serbatu in orasiele irlandeze cu iluminatiuni, conducturi de tortie, focuri artificióse si cu alte manifestatiuni entusiastice.

In camer'a din London se desbate proiectulu de lege asupra mesureloru coercitive de luatu in Irland'a. Despre primirea acestui proiectu de lege nu mai póte fi indoiéla, deórace insusi Iohn Bright (cet. Brait) unulu din corifeii partidului radicalu in Angli'a a vorbitu in favórea lui. Dupa una din dispositiunile acestei legi trebue sè se dè in fiacare luna parlamentului unu raportu despre toti arestatii loru. Dispositiunea despre cassarea juriului in Irland'a a fostu delaturata numai in urm'a energicei interventiuni a d-lui Bright, care a amenintiatu cu esirea s'a din ministeriu in casulu, candu camer'a ar' primi acea dispusitiune.

La 27 Ianuariu c. Prelatii rom.-catolici ai Irlandei au tienutu in Dublin o adunare, in care au luatu càteva resolutiuni relative la cestiunea agraria. Intr'un'a din aceste resolutiuni se dice, cà actual'a lege agrara din Irland'a este periculósa pacei si fericirei poporului si cà nu se va puté ajunge la o incredere reciproca intre diversele classe de càtu numai, dupa ce se va supune la o reforma radicale intrég'a legislatiune agrara de astadi. O alta resolutiune desaproba órice legi neresolute privitórie la acést'a cestiune vitale si esprime convictiunea, cà nesce asemene legi, ori càtu de bune ar' fi tendintiele loru, departe de a pune capetu nemultiamirei generale, voru mai mari inca reulu ce esiste si voru conduce la o agitatiune si mai inversiunata decâtu cea de pêna aci. Presentarea in parlamentu a unei legi agrarie, basate pe principiele de dreptate façia de totî, va fi semnalulu, care va readuce in spirite pacea si in tóte clasele societatei siguranti'a.

Comparatiune intre Maghiarii din Romani'a, si intre Romanii din Ardealu si Ungari'a.

Diarele maghiare, si mai vêrtosu cele din Clusiu. comparéza cu predilectiune positiunea politica a Maghiariloru, cari traiescu in Romani'a, cu aceea a Romaniloru din Austro-Ungari'a afirmandu, cà noi aici in statulu ungaru nu avemu cuventu a pretinde drepturi nationale mai estinse, de càtu recunósce Romani'a Maghiariloru de acolo.

Diuaristic'a romana de multu tempu a incetatu a se demite in polemii nationale si politice cu diuarele maghiare din Transilvani'a, pentru-cà le tiene de incapabile de a recunósce sinceru adeverulu istoricu si de a judecá fara passiune asupra importantiei principieloru de egal'a indreptatire nationala.

Urmatórele sîre prin urmare nu suntu indreptate la adress'a pressei maghiare, ci la persóne de acele din mediloculu populatiuniloru austro-ungare, cari nu suntu orbite cu totulu de siovinismulu nationalu si de interesse suprematistice:

1. Noi Romanii austro-ungari, „dela vladica pêna la opinca," pastramu o traditiune eredita din generatiune in generatiune, cà suntemu descendentii aceloru colonie antice romane, pe cari imperatorele Traianu la 105 d. Chr. le-a adusu in numeru estraordinariu de mare aici, spre a trage intre Scithii si Sarmatii din nordulu Panoniei si Daciei si intre provinciile romane balcanice si illyrice unu cordonu etnograficu puternicu. Cultur'a superiora romana si-au asimilat o cu usiurintia resturile populatiunei dacice, cari au preferitu a remané cu noulu elementu latinu, aici, de càtu a emigrá spre cealalta lume slava din giurulu Daciei. Acésta traditiune natiunala a Romaniloru din tóte partile Daciei vechi (cari traiescu astadi sub sceptrulu a patru monarchi) este confirmata prin istori'a uni-

versala, scrisa de cei mai ilustrii scrutatori istorici vechi si moderni ai gintei latine, germane si slavóne, si documentata prin limb'a, portulu, si datinele nóstre.

Pe noi ne-a aflatu atàtu invasiunea lui Atti l'a, càtu si ceea a Arpadiloru aici in tiéra cu institutiuni politice, finantiare si justitiarie proprie. Legile emise de S. Stefanu arata, care parte considerabila din acelea institutiuni este adoptata in legislatiunea noului elementu, venitu din Asi'a.

Nu este vin'a nóstra, cà astadi S. Stefanu e consideratu de càtra descedentii sei de omu stupidu.

Maghiarii din Romani'a la rîndulu loru au imigratu in Moldov'a, o parte pe tempulu lui Dozsa, cá se nu fia mutilati de urechi, de mani, ori cá se nu fia torturati in altu modu de seniorii loru Secui; alta parte a fugitu de militarisarea confiniára pe timpulu Mariei Theresiei; si au fostu primiti si colonisati. Ei au aflatu acolo institutiuni romanesci, si s'au acomodatu loru, cumu se acomodéza s. e. emigrantii germani institutiuniloru anglo-americane. — Restulu Maghiariloru de acolo este populatiune flotanta imprastiata pe totu teritoriulu Romaniei, care s'a dusu in Romani'a pentru asi agonisi panea de tóte dilele, ce acasa in „patri'a maghiara“ i-a lipsitu.

Noi Romanii austro-ungari suntemu aici mai mai multi de càtu Grecii in Greci'a, de càtu Olandesii in Oland'a, de càtu Danesii in Danemark'a, noi suntemu celu mai compactu elementu pe teritoriulu locuitu si cultivatu de noi; — numeramu peste trei milióne — fara „Gentlemanii“ renegati.

Maghiarii in Romani'a variaza intre 40-50,000 adeca: patrudieci pèna la cincidieci mii.

Romanii din Anstro-Ungari'a dau statului mai bine de 50.000 luptatori in armat'a comuna, si vre-o 20.000 in reserva adeca trei corpuri de armata.

Maghiarii din Romani'a nu punu la armat'a romana nici macaru unu pelotonu.

Contributiunile Romaniloru austro-ungari la visteri'a statului facu aprópe la 15 milióne florini; contributiunile Maghiariloru din Romani'a potu fi atàtea mii, in celu mai bunu casu. Si asia merge proportiunea in tóte.

2. Spre a aretá lumei civilisate, cu ce doctrine absurde trebuie sè se lupte Romanii austro-ungari, aici unu exemplu: Unu poetu maghiaru D. M. Jokay, Redactorulu lui „Hon“, a facutu inventiunea: cà Romanii din Moldov'a suntu maghiari romanisati si cà Ciangaii sunt remasitiele neromanisate ale Maghiariloru de acolo. A fostu destulu atàta, cá toti Romanii din Austro-Ungari'a si Romani'a se fia declarati de maghiari romanisati, a càroru remaghiarisare ar' fi unu dreptu alu gintei maghiare si alu Regelui maghiaru. Dupa Jokay sau sculatu si altii cá Rhety, Solyom-Fekete, Koos s. a. voindu a dovedi, cà Romanii de pe la Dev'a, Naseudu, de prin Maramuresiu nu sunt decàtu Maghiari romanisati. Cam deodata cu aceste porniri fanatice au inceputu ase nascoci proiectu dupa proiectu de maghiarisare de càtra functionarii publici, professorii, literatii, clerulu maghiaru etc. cu o furia nebunésca. Ei in escesulu loru de zelu nici acea intrebarea nu si-au pus'o, cà óre in ce modu s'au potutu romanisá 8 millióne de Maghiari? Cuvinese, cá cele optu milióne sè se reintórca, ori cele cinci, remase cu typu asiaticu, se le imiteze? Celu puçinu dupa principiile parlamentarismului ar trebuí cá minoritatea sè se supuna maioritatii.

3. „Kelet“ ne pune intrebarea; Ce ar' dîce D-lu Rosetti, déca in Moldov'a ar' esiste o scóla media rom. catolica maghiara, in a carei sála ar' figurá portretele regiloru maghiari Ludovicu celu mare, Mateiu etc., pre cumu figuréza in scól'a din Brasiovu portretulu lui Mihaiu Vitezulu? Séu ce ar' dice, déca copii ar' portá stéguri si caciule maghiare, precumu pórta copii brasioveniloru chipii cusute cu culori romanesci? Respunsulu nostru, fara de a fi autorisati de D-lu Rosetti, este urmatoriulu: Romanii nu potu avé nimicu in contra, déca Ciangaii din Moldov'a ar' infiintiá pe spesele loru o Scóla secundara in Moldov'a; déca ei ar' onorá pe barbatii eroi esiti din sangele loru prin portrete acàtiate acolo si déca copii loru ar' purtá caciula si stéguri cu tricolorulu maghiaru. Romanii nu au frica de aseminea lucruri, pentru-cà: consciinti'a le este curata, màuile nu le sunt manjite si sunt mai tari, decàtu sè se téma de asemeni chipuri si steguletie. Ba mai multu, Romanii au toleratu, cá unu „Bukuresti Hirado“ se agiteze si in Romani'a pentru „ide'a de statu maghiaru.“ Romanii tolereza cá „Bukarester Tageblatt“ se faca propaganda in folosulu pangermanismului politicu si economicu.— Romanii au toleratu unu diariu indigenu se propage russofilismulu. — Romanii toleréza protectiunea austro-ungara pentru biseric'a catolica, si ingerinti'a superintendentiei reformate transilvane in afacerile luteraniloru. Romanii toleréza in fine, cá Associatiunea ludoviciana se dispuna in afacerile educatiunei tinerimei catolice s. a. s. a.

Ajunge deocamdata atàtu spre a documentá absurditatea parerii aceloru terroristi, cari ar' voi se ne puna pe noi trei milióne de Romani autohtoni din tierile corónei ungare pe aceeasi tréptа cu cele 40,000 de Ciangai imigrati in Romani'a.

Apelu

càtra onoratulu publicu romanu.

Negur'a universala, ce acoperieá ceriulu poporului romanu din Ungari'a si Banatu, se sparse in anulu 1829 chiaru in partile resaritene ale patriei, si anume in regiunea Crisiului negru, prin una stelisióra aprinsa de marele episcopu Samuilu Vulcanu, cu redicarea primului gimnasiu romanescu, in capital'a dominiului seu episcopescu si anume in orasielulu Beiusiu. Spre acestu scopu amintitulu Mecenate zidi edificiulu scólei cu una redicatura, si depuse pentru lipsele invetiamentului 35,000 fl. moneta conventionala. Pre atunci in acestu gimnasiu se instituira numai patru clase, dér' la anulu 1836, dupa ce mai largi edificiulu scolaru si mai adause càtra cele 35,000 inca 40,000 fl. m. c. totu acel'asi nemuritoru episcopu ecsoperá sistemisarea gimnasiului cu dóue clase normali si siese gimnasiali, accentuandu in literele fundationali, ratificate si confirmate de regele Ferdinandu V, cà acestu gimnasiu ilu institue mai alesu pentru romani „prae primis vero in utilitatem et culturam nationis valachicae, opis et culturae omnino indigae“ éra pre fruntariulu edificiului inscrise „Educationi juventutis huius provinciae.“

Estu-modu dotatu si sistemisatu stete acestu gimnasiu, unicu romanescu in Ungari'a, pèna la anulu 1851, candu cu sistem'a nóua trebuí sè se transforme si elu séu in gimnasiu inferioru cu patru, séu in gimnasiu superioru cu optu clase. Atunci, dupa consultari premerse, consessulu professoralu sub presidiulu consiliariului scolasticu Iosifu Papp-Szilágyi, in presinti'a si sub auspiciele episcopului Vasiliu Erdélyi, decise organisarea gimnasiului cu optu clase in sperantia, cà se va puté castigá unu modestu ajutoriu din fundulu studieloru, si asia urmá in anulu 1852 deschiderea clasei VII si in 1853 a clasei VIII, candu se concese si tienerea esamenului de maturitate (bacalaureatu.) Prin pré innalt'a resolutiune dto. 18 Septembre 1853 confirmandu-se aredicarea gimnasiului la optu clase, i-s'a aplacidatu din fondulu studieloru unu ajutoriu anualu de 3530 fl. m. c., care l'a si primitu regulatu pèna la finea anului 1877, candu innaltulu ministeriu alu culteloru, sub cuventu, cà gimnasiulu are fundu suficiente pentru acoperirea lipseloru sale, detrase acestu ajutoriu, cu carele a pututu sè subsiste pèna acilea.

Din ratiociniele fondului gimnasialu, cari se substernú in totu anulu la inaltulu regimu, este inse evidente, cà capitalulu fondului cu finea anului 1879 a fostu 112,751 fl. 37 cr. v. a., la cari in anulu curente primindu-se din legatulu episcopului Iosifu Papp-Szilágyi sum'a de 9930 fl., de presinte fondulu gimnasiului face unu capitalu de 122,681 fl. 37 cr. v. a., carele cu 6% aduce pre anu unu venitu de 7360 fl. 88 tr., din carele inse detragendu-se interesele, ce obvinu dupa unu capitalu de 20,000 fl., cá beneficiu de pane pentru scolarii miseri in intielesulu fundationaleloru, spre acoperirea salarieloru profesorali, a reparatiuniloru si altoru lipse gimnasiali remane numai unu capitalu de 102,681 fl. 37 cr. cu interese anuali de 6160 fl. 88 cr. Acést'a suma impartita intre 12 profesori gimnasiali, unu docente normalu si spesele gimnasiali, nu da unui profesoru nici 500 fl. la anu, adeca nici atàta, càtu are unu cancelistu de tribunalu!

Ce e dreptu, Ilustrisimulu domnu episcopu diecesanu, cá si fericitulu seu antecesore, pentru ameliorarea sórtei corpului didacticu anualminte sucurge cu una suma grationala de 1000 fl., dér' nici cu acést'a nu este asecurata subsistinti'a profesoriloru si a gimnasiului, càci in intielesulu noului planu de invetiamentu, avendu se capete fia-care profesoru aprobatu càte 1000 fl. pe anu, numai spre acestu scopu se ceru anualminte 12,000 fl., apoi unde sunt spesele pentru reparatiuni, pentru completarea museului fisicalu, a colectiuniloru naturali, si a altoru medie de invetiamentu! Din aceste este evidente, cà in impregiurarile de façia esistinti'a acestui institutu nationale a devenitu problematica.

Onoratu publicu romanu! Prin aceste descriendu in liniamente principali istoriculu acestui gimnasiu si starea-i materiala, trebue se damu tributulu adeverului amintindu, cà acestu institutu de invetiamentu a corespunsu pre deplinu scopului seu, càci dela inceputulu esistintiei sale pèna in timpii de façia adunandu-se la sinu-i principalminte tinerimea romana, aici a avutu ocasiune pre langa invetiarea studieloru precise a se cultivá si perfectioná in limb'a materna, care este fundamentulu culturei fia-carui poporu, documentu spre acést'a ne este resultatulu, cà din acestu gimnasiu au esitu succesive barbati, cari au ocupatu si inca ocupa positiuni respectabili in functiunile civili si bisericesci, si specialminte in societatea romana, de unde ni se impune sacr'a si nedispensabil'a datorintia, cá cu puteri intr'unite, se lucramu la asecurarea esistintiei acestui unicu gimnasiu superioru nationalu in patria!

Nu este aci loculu se ne incercamu mai departe a documentá si se facemu disertatiuni academice despre necesitatea instituteloru culturali si despre influinti'a loru, ce au asupra veri-carui poporu, càci acestu adeveru a petrunsu de multu anim'a fia-carui romanu, care doresce inflorirea natiunii sale; chiamarea si scopulu nostru este, cá dupa ce amu oglindatu stadiulu, in carele se afla gimnasiulu nostru, din carele, de n'ar' puté inaintá, este peritu, se apelamu la càldur'a animei fratiesci, cá se sucurgeti cu ajutórie materiali pentru asecurarea lui, si acele se binevoiti á le inaintá la adres'a d-lui Demetriu Negreanu comerciante, cassariulu comitetului instituitu de inteliginti'a romana din Beiusiu si giuru spre adunarea colecteloru benevole, cá estumodu incai, déca nu ne iérta sórtea se infiintiamu institute nóue culturali, celu puçinu se ne implinimu datorinti'a morala si nationala de a conservá ereditatea ce ne-au lasatu strabunii.

Ofertele marinimóse se voru publicá in diurnalele romane, éra onoratiloru domni colectori se voru espedá adeverintie de primire si dea-dreptulu.

Beiusiu 14 Ianuariu 1881.

Comitetulu incredintiatu de inteliginti'a romana din Beiusiu si giuru cu adunarea de oferte benevole pentru gimnasiulu romanescu din locu.

Petru Mihutiu m. p. directoru gimnasialu, presiedinte.	**Iosifu Romanu** m. p. advocatu.
Vasiliu Papp m. p. protopresbiteru gr. or.	**Demetriu Negreanu** m. p. comerciante, cassariu.
Augustinu Antal m. p. protopopu gr. c.	**Ambrosiu Cretiu** m. p. advocatu.
Vasiliu Ignatu m. p. advocatu.	**Paulu Popu** m. p. advocatu.

Teodoru Rosiu m. p.
profes. gimnasialu, secretaru.

Articlulu d-lui Maiorescu din „Deutsche Revue.“

Amu dîsu cà vomu reveni la articlulu ce l'a publicatu d. T. Maiorescu in brosiur'a periodica „Deutsche Revue“. Diuarele liberale de dincolo ilu numescu „Manifestu“ alu conservatoriloru. D. Maiorescu vorbesce in acelu articulu in numele celoru din jun'a drépta (conservatóre), pretinde insede a fi intrerpretulu ideiloru si dorintieloru junimei romane in generalu. Este dér' de unu deosebitu interesu pentru noi a cunósce aceste pretinse idei si dorintie. D. Maiorescu vorbesce si despre situatiunea Romaniloru din Austro-Ungari'a pe care asemenandu-o cu aceea a Romaniloru basarabeni de sub Russi'a o afla stralucita, cu tóte cà insusi accentuéza la finitulu articlului „impruditi'a politicei interióre a Unguriloru in contra Romaniloru.“ Reproducemu mai antaiu in estrasu numitulu articulu si la sfèrsitu vomu face si observarile nóstre cu privire la ideile ce le contiene.

Articlulu se incepe cu intrebarea: „Ce insemnéza pentru German'a unu principe de Hohenzollern pe tronulu Romaniei?“ Respundiendu la acést'a intrebare d. Maiorescu constata indiferenti'a, cu care au tractatu foile germane de 14 ani incóce situati'a politica a Romaniei si reserv'a rece, ce a manifestat'o pururea guvernulu germanu façia cu Romani'a „Póte cà in presentu lucrurile se voru fi schimbatu“, dîce d. Maiorescu, si conchide acést'a din dissolvarea aliantiei celoru trei imperati, care a facutu sè se schimbe dispositiunea Germaniei façia cu Russi'a.

Inainte de tóte d. Maiorescu voiesce se constate, cà càderea principelui Cuza si redicarea principelui Carolu de Hohenzollern pe tronulu romanescu in primavér'a an. 1866 erau „inele in lantiulu politicei prussiane“, cu alte cuvinte, cà ar' fi oper'a lui Bismarck — dér' adauge indata, cà nu póte aduce probe neresturnabile pentru acést'a asertiune. Totusi se incérca a dá o proba, citandu unu pasagiu dintr'o brosiura politica aparuta la Paris in 1865, care era inspirata de ambasad'a prussiana, unde Austri'a pentru casulu, candu nu va cedá la pretentiile prussiane, este ameninitiata cu Kossuth, cu Garibaldi si cu „revolutiunea din Romani'a, care nu era inca invinsa.“ Evenemintele din primavér'a anului 1866 au justificatu aceste amenintiari: „Déca in Iuliu 1866 Austri'a nu ar' fi incheiatu pace cu Prussi'a: pe de o parte aveau sè se redice Ungurii, pe de alta cele trei milióne de Romani austriaci aveau se fia avisati la cele cinci milióne de conatiunali liberi din principatulu moldo-romanu. Carolu de Hohenzollern era cuiulu resaritênu, pe care Prussi'a 'lu bagà in carnea monarchiei habsburgice, precum Italia era cuiulu dela sudu, ér' Ungari'a celu centralu.“

Constituirea Romaniei sub dinasti'a actuala este dupa d. Maiorescu oper'a politicei germane si de aceea viitoriulu acestei tieri ar' trebui se atraga in modulu esentialu interesulu Germaniei. Vremile s'au schimbatu: cu Ungari'a s'a incheiatu dualismulu, Austri'a si Germani'a sunt legate adi prin cea mai buna „entente cordiale“ si principele Carolu, care fusese odinióra unu postu inaintatu in contra Austriei, póte deveni acum unu postu inaintatu in contra Russiei. Romani'a a fost si este si adi o arena de lupta intre interesele opuse ale Austriei si ale Russiei.

D. Maiorescu descrie apoi raporturile Romaniei cu Russi'a dela Aprile 1877 incóce: conventiunea russo-romana dela 4/16 Aprile, contienendu garantarea intregritatii actuale a teritoriului romanu; ajutoriulu armatei romane respinsu mai antaiu de Russi apoi cerutu cu insistentia; càderea Plevnei cu ajutoriulu armatei romane, dupa care Russii potu luá Sipc'a si inaintandu pêna la Adrianopolu decidu sórtea resbelului.

In 19 Februariu (3 Martiu) s'a incheiatu pacea preliminara dela San-Stefano. Romani'a era parasita de tóte poterile. Turci'a nu voiea se'i recunósca libertatea deplina. Alianti'a celoru trei imperati statea inca amenintiatória in façi'a Romaniei. In Ianuariu 1878 se latì deodata scirea, cà Russi'a voiesce se iè partea romana a Basarabiei. Mirarea se prefacù in consternatiune, candu Russi'a respinse bruscu admiterea delegatului romanu la preliminarele pacii dela San-Stefano. Camerele romane declarara, cà nu voru schimbulu propusu cu Dobrogea, „guvernulu protestà, Russi'a amenintià cu forti'a si, candu lucrulu veni inaintea congressului dela Berlin, la 1 Iuliu 1878 dorinti'a Russiei nu numai cà se realisà, ci retrocessiunea Basarabiei deveni chiaru un'a din cele dóue conditii, sub cari Europ'a se invoiea in genere de a recunósce independinti'a Rom. „La congresu n'a mai fost vorba decàtudespre marimea compensatiei pentru cessiunea siluita de teritoriu. Principele Bismark declara cessiunea Bassarabiei de necessaria in interesulu unei paci durabile „cá se nu remana in politic'a viitória a Russiei vr'unu sentiment de dignité blessée.“

Articululu continua apoi din cuventu in cuventu in modulu urmatoriu:

„Ast-feliu Basarabi'a e smulsa dela Romani'a, ér acésta primesce Dobrogea in intinderea ei actuala. Principele Gorciacof mai declara, cà este unu actu de genenerositate „de la part de la Rusie!“ Astadi Romani'a sta inaintea faptului complinitu: e independinta si independinti'a ei e recunoscuta. Basarabi'a a perdut'o inse si-a capatatu Dobrogea pentru ea.

„Nu scimu, in adeveru, déca prin acésta a disparutu din politic'a viitória a Rusiei acelu „sentimentu de dignité blessée“; dér' ceea ce scimu e, cà unu adencu sentimentu de otierire si de neincredere in contra Rusiei a remasu in animile partii celei mai bune, tocmai a junimei romane, a partiei aceleia, care decide pentru viitoriu. Si fiindu-cà intr'o tiéra, in care esiste libertatea absoluta a presei si a intruniriloru si o posibilitate nelimitata pentru formarea si manifestarea unui curentu nationalu, impregiurarea acésta are insemnatate pentru directi'a politicei ei viitórie, trebuie se consideramu mai de aprópe acésta stare óre-cum morala a opiniunii publice din tiéra.“

„Totu, ce perde Russi'a din influinti'a ei in Romani'a, trebue sè càstige Austri'a O scurta privire retrospectiva asupra trecutului va face se resara cu claritate essactitatea acestei tese, chiaru déca n'ar' resari din faptulu, cà prin tractatulu dela Berlinu se prevede in adeveru indepedinti'a Romaniei, dér' nu garantarea neutralitatiei sale do catra marile puteri, in càtu tiér'a se vede silita o reflectá la marile State invecinate si, practicu vorbindu, va trebui se ajunga séu in sfer'a puterii Russiei séu in sfer'a puterii Austro-Ungariei.

„Precumu se scie, Romani'a actuala cuprindea in secululu trecutu si provinciile Bucovin'a si Basarabi'a, cari pe atunci erau ale Moldovei, in cursulu vremei, comunicati'a, care deveni totu mai strinsa intre acésta tiéra si vecinile ei Austri'a si Russi'a, se traduse pentru Romani'a in faptulu, cà acestea 'i luara parti ale teritoriului ei si le anecsara, lucru pentru care dificultati cu Turci'a dedeau totudeauna doritulu pretestu. Astfeliu Austri'a luà Bucovin'a prin tractatulu incheiatu cu Turci'a in Maiu 1775, remanêndu in indoiéla cestiunea, déca renuntiase la pretensiunile ei formulate de mai inainte asupra tierii romanesci, precumu si asupra Bosniei si Serbiei (vedi asupra acestui punctu intunecosu Zinkeisen, Osman-Geschichte IV, p. 114). Russi'a ne luà Bassarab'a prin pacea dela Bucuresci (28 Maiu 1812), adica partea Moldovei dintre Prutu si Nistru, asia dér' jumetatea Moldovei. Dér' in preliminariele pacii, cari stabilisera deja de la finele anului 1881 intre generalulu Kutusof si Galib Efendi, Russi'a pretinsese si obtienuse intregu teritoriulu pêna in Siretu. O privire pe charta ajunge spre a vedé, cà aprópe intreg'a Moldova ar' fi fostu perduta càtra Russi'a. Numai inaintea lui Napoleon I in contra „semiasiatiloru“ dela Nordu ilu incuragià pe Sultanu se nu confirme preliminarile si sili pe Russi'a sè se multiumésca cu Basarabi'a. Acestea tóte la inceputulu acestui seculu.

Déca aruncamu acumu o privire asupra starii Romaniloru basarabieni de sub Russi'a precumu si asupra starii Romaniloru din Bucovin'a, Transilvani'a si Banatu de sub Austri'a, observamu o deosebire invederata: Romanii din Russi'a sunt nimiciti, Romanii din Austri'a prosperédia, (? Red.) Russi'a e o monarchia, care mistue nationalitatile Austri'a le conserva; Russi'a e statulu obsolutismului centralistu si cuceritoru. Austri'a remane in esentia unu statu federativu alu compromisului dintre diferitele sale nationalitati. Nu mai esista in Basarabi'a nici o scóla romanésca nu se tiparesce in Russi'a o carte ori o fóia romanésca, nu póte trece de dinafara peste granitiele Russiei; nationalitatea romana, cá atare, a disparutu aprópe intre Russi, in cursu de cinci-dieci de ani.

Cu totulu alt-feliu in Bucovin'a austriaca. Nimicu nu se opune aci din partea statului desvoltarii bisericii romane, a scólei romane, a culturei romane, Se tiparescu càrti si foi romanesci, limb'a si literatur'a romana e obiectu de studiu in licee si la universitatea din Cernanti, ba chiar' in deceniulu nostru unu Romanu din Bucovin'a, baronulu Petrino,a fostu ministru de statu alu Austriei sub Hohenwart in calitatea s'a de representantu alu nationalitatii romane*)

(Va urmá.)

Dev'a 18/30 Ianuariu 1881.

Onorabila D-le Redactoru! Parastasulu in memori'a fericitului Dr. Iosifu Hodosiu, anuntiatu pe diu'a de 11/23 Ianuariu a. c., s'a tienutu cu multa pietate. In mani'a frigului de 18 graduri, unu numeru frumosu din intielegiuti'a romana si poporulu din locu, a asistatu la acelu parastatu. Dupa servitiulu divinu si 'nainte de a se incepe ceremoniele parastasului On. D. Ioane Papiu, protopopu gr. or., a tienutu unu cuventu funebralu, dér' cu atat'a elocintia si intru atàtu de miscatu, incàtu a storsu lacrime din ochii ascultatoriloru. Cu multa dorere si-a adusu aminte de amiculu seu din copilaria, descriindu calitatile frumóse si virtutile rare ale decedatului si cu culori vie a aretatu marea perdere, ce a avut'o natiunea si cu deosebire gelnic'a lui familia.

La finitulu parastasului unu altu amicu alu decedatului, D-lu George Secul'a, a ocupatu locu pe amvomu, tienendu unu discursu, pe atàtu de pretiosu.

Acestu din urma cuventu numai puçinu a facutu mare impressiune asupra celoru, cari au venitu se dé decedatului ultimulu tributu de reverintia. Repausu eternu regretatului nostru confrate, mangaiere si taria a poté suporta marea dorere, onor. sale familie!

Cá de incheiare, am'onóre a vè altura aici Panegiriculu D-lui G. Secul'a rogandu-ve sè 'lu publicati, cá noua dovéda, cum Romanii sciu se iubésca si se stimeze pe barbatii, cari au fostu fideli luptatori in tóta viéti'a loru.**)

Altele càtu mai curendu. Cu salutare.

Cassiu.

---

*) D. Maiorescu este reu informatu. Br. Petrino n'a fost ministru sub Hohenwart ci sub Potocki, si nu a fostu chiamatu la ministeru in calitatea s'a de representantu alu natiunalitatii romane. Red.

**) Vomu publicá acestu discursu in unulu din numerii viitori. Red.

Retiparirea cartiloru bisericesci romane.

Raportulu

privitoriu la revisuirea si editarea càrtiloru bisericesci, presentatu comissiunei santului Sinodu de prea santitulu Melchisedecu, Episcopulu de Romanu, in sessiunea de tómna a anului 1880.

(Urmare.)

4. La revisuirea càrtiloru bisericesci se va procede in modulu urmatoriu:

Càrtile de revisuitu se voru recomenda de catra St. Sinodu presiedintelui comitetului, care va regula imediatu procederea la revisuire. Cartile revisuite si aprobate de toti membrii comitetului se voru inainta apoi St. Sinodu, carele observandu revisuirea comitetului si gasindu-o indestulatóre, va tramite cartea respectiva la Directorulu tipografiei bisericesci spre tiparire. Comitetulu la revisuirea càrtiloru bisericesci se va conforma reguleloru urmatóre:

a) Va alatura cartea de revisuitu cu originalulu, dupa carele ea a fostu tradusa.

b) O va confrunta si cu alte traduceri facute mai de nainte de pe acelu originalu atàtu in limb'a romana, càtu si in alte limbi si la locurile dubióse, echivoce, ori neprecise, va prefera pre aceea traducere, care se va paré mai potrivita cu originalulu, séu la trebuintia va face o noua traducere a acelui locu.

c) Va observá, ca in limb'a romana se fia esprimate ideile originalului cu exactitatea gramaticala, logica si theologica.

d) Terminii Teologici si cei bisericesci stabiliti de Sinóde si de Biserica pentru exprimarea dogmeloru si a renduelilioru bisericesci, trebue se fia tradusi cu cea mai scrupulósa esactitate, adoptandu la nevoie chiaru terminii originali grecesci si investindu-i in forma romana, spre a inlatura perifrasele cele de prisosu.

e) Fraseloru se va da turnur'a limbei romane pe càtu va ierta fidelitatea traducerei. Nu trebue inse arbitramente a se parasi turnur'a cea clasica, carea adese ori transpare in traducerea romana anterióra, si carea dà limbei bisericesci gravitatea si majestatea cuventului lui Dumnedieu.

f) La exprimarea ideeloru in romanesce sè se respecte principiulu popularitatii limbei, atàtu de multu respectatu de vechii traducètori Romani; pe càtu inse acést'a regula nu va fi in opositie cu trebuinti'a de a exprimá ideile originalului cu tóta exactitatea loru, esactitate, pre carea adese ori traducatorii cei vechi o au sacrificatu popularitatii. Limb'a nostra astadi este mai inaintata si mai bogata in forma si expresiuni, de càtu inainte. Biseric'a, desi eminaminte conservatóre, este totu deodata o mare scóla pentru poporulu, unde elu se cultiva si intelectualminte si moralicesce, invétia treptatu si idei si expresiuni.

g) In cesti'a puritatiei limbei sè se feresca de ori ce extremitati si arbitraritiati ce se vedu in literatur'a nóstra moderna. Indata ce o expresie intrebuintata in limb'a bisericésca, ori de ce proveniutia ar' fi ea in originea s'a, este intielésa de romani si primita in limba, si esprima bine idea originala, si alta expresie equivalenta nu este in limb'a poporului, aceea se va mantiené si in viitoriu. D. e. dicerile: Slava, Slavescu, Slavitu, Proslavescu, unii din editorii moderni au crediutu ca facu, mai bine inlocuindu-le cu marire, marescu, maritu, prea marescu, s. a.; inse in tóte limbile culte alta este slava si alta marire; a lepada prin urmare acestu cuventu, ne avendu altulu equivalentu, insemna a saraci limb'a si a o prosti. De aceea dicerile adoptate in limb'a bisericésca din limbele, cu care romanii au fostu in contactu, numai atunci sè se schimbe, candu ar' fi altele romane de aceeasi insemnare d. e. poporu in locu de „norodu“, timpu in locu de „vreme“, dreptu credintiosu in locu de „pravoslavnicu“ s, a. Séu candu dicerile intrebuintiate pêna acum ar' fi in opositie cu eufoni'a limbei romane, precum: blagoslovenie, polulojnitia, bogoslovenie, voscrésna, peasna, blagorodie, bogorodicina, troicinicu, pavecernitia, obednitia, slavoslovia, presfestelna, osvestanie, blagocestie etc. bunulu simtiu romanescu care, cá aceste vorbe, care nu potu dobandi cetatiania in limb'a Romana, sè se inlocuiésca cu altele romane equivalente, si la nevoe chiaru se li se prefera termini originali grecesci, precum s'a si facutu cu unele pêna acumu adoptandu-se d. e. dicerile: ghaiasma in locu de „osvestania“, buna cinstire in locu de „blagocestie“, bunavestire, in locu de „blagovestenie“, marturisire in locu de „spovedanie“, teologia in locu de „bogoslavie“ oda séu cantare in locu de „pésna“, docsologia in locu de „slavoslovie“, bine-cuventare in locu de „blagoslovenia“ triodu in locu de „tripiasnitu“, mesmoptica in locu de „polunosnitia“, tipica in locu de „obodnitia“, ortodoxie in locu de „praeoslavie“ s. a.

In totu casulu in ovatiunile limbistice in limb'a cartiloru bisericesci se ingadue numai, intru càtu ele voru fi cerute de o vederata trebuintia, provocata de esactitatea espresiunei séu de estetic'a ceruta de ori ce limba culta. De aceea tóte traducerile moderne de termini bisericesci, cari

sunt contra logicei, archeologiei, artei poetice si musicale bisericesci, se se inlatureze si sè se coréga, cá se corespunda cu insemnarile loru originale. Se nu se admita d. e. termeni de acei fabricati de editorii cartiloru bisericesci mai in urma la Ramniculu Valcei sub repausatulu episcopu Calinicu precum: S e r a r e in locu de „Vecernie“, S i e d i e n d a in locu de „Siedealna“, a s e m e n a n d a in locu de „Podobie“, a s c u l t a t o r i u l u in locu de „Ipacoi“, L u m i n a n d a in locu de „sfetilna“ etc., pentru cà sunt ne-logice si ne-corespundietore cu ideile originale. Termini musicali si poetici, acei originali grecesci, precum: I d i o m e l a, P r o s o m i e, M e l o d i e, A r m o n i e, S i m p h o n i e, O d a, I m n u, S t i c h, S t i h o l o g i e, A c r o s t i c h, etc. sè se adopte si in cartile nóstre bisericesci, in loculu celoru slavice: S a m o g l a s n i c a, P o d o b i e, P e a s n a; séu a traduceriloru perifrastice precum: dulce — cantare, Impreunaglasuire, Stichul-celu-de pe-margine etc.

(Va urmá.)

Diverse.

[B a l u i n B l a s i u.] Joi in 10 Februariu st. n. se va arangiá in sal'a „Otelului Nationalu“ din Blasiu in folosulu fondului pentru ajutorarea studentiloru lipsiti in casu de morbu, unu B a l u f i l a n t r o p i c u. Ofertele marinimóse se voru publicá prin diuare. D. Dr. Ioanu C o l c e r i u este presiedinte, ear' d. Alexiu V i c i u, secretariu alu comitetului arangiatoriu.

[C o m i t e t a l u b a l u l u i r o m a n u d i n V i e n'a] s'a constituitu astfeliu. Presiedinte: Dr. Sterio N. Ciurcu., Vicepres. Dimitrie Bratianu, stud. tech. Secretari: Mateiu Voileanu stud. juris., Emilianu Popovici stud. techn., Flaviu Siulutiu stud. techn., Cassariu: V. Damian stud, philos., Controloru: Dionisie Fagarasianu stud. philos., Membrii comitetului: Dr. George Baiulescu, Dr. Ioan Clója. Drnd. Ioanu Lutia, cav. de Petrino. Drnd Nicolae Poppa, Drnd. N. Goilav, N. Gribovski. cav. de Locinski., cav. de Prunculu stud. juris, Teodor Alaci stud. juris. Demetriu Onciulu stud. philos.. detto. de Kanitz, Brailescu, Gafenko, Solomon Halitia stud. philos.; Chirila Vulcanu stud. juris, Dimitrie Stefanu stud. juris, George Popp stud. techn.

[T e a t r u r o m a n u i n S i b i i u.] Dumineca in 30 Ian. n. scrie „Tel. Rom.“ trup'a romana sub juna directiune a d. G. Petculescu a datu prim'a representatiune teatrala in teatrulu cetatii din Sibiiu inaintea unui publicu numerosu, intre care se aflau multi si din giuru. Pies'a fù: „Mihaiu eroulu, séu intoarcerea cu triumfu„ drama-comedia in 3 acte si 3 tablouri de I. Dimisrescu. Scen'a ce se petrece in Bucuresci si giuru la a. 1598 ne desfasiura starea interna a Munteniei pe timpulu lupteloru lui Mihaiu cu Jeremia Movila, care sprigiuitu de Poloni, ajunse pe tronulu Moldoviei si fù recunoscutu si intaritu de Pórta.

[S u m e l e i n c u r s e s p r e a j u t o r a r e a S e g e d i n u l u i] dupa datele publicate de comissiunea insarcinata cu impartîrea ajutóreloru sunt urmatorele: din Austro-Ungari'a au contribuitu 1,637,927 fl. 90 cr.; Belgi'a 47139 fl. 27 1/2 cr.; Germani'a 398941 fl. 74 cr.; Franci'a 283182 fl. 11 cr.; Itali'a 51763 fl. 76 1/2 cr.; Portugali'a 1366 fl. 50 cr.; Rusi'a 34458 fl. 93 cr.; Elveti'a 40974 fl. 77 1/2 cr.; Spani'a 1321 fl. 6 1/2 cr.; Danimarc'a 940 fl. 30 cr.; Angli'a 143686 fl.; Greci'a 1824 fl. 5 1/2 cr.; Tierile de josu 32213 fl. 54 cr.; Romani'a 34837 fl. 36 1/2 cr.; Svedi'a si Norvegi'a 6723 fl. 67 1/2 cr., Serbi'a 569 fl. 82 cr.; Turci'a 19644 fl. 59 1/2 cr.; Intrég'a suma incursa din statele Europei este de 1,737.516 fl. 61 1/2 cr. Dintre statele Asiei au datu: Chin'a 4908 fl. 31 cr.; Iaponi'a 225 fl. 75 cr.; Indi'a orientala 5895 fl. 73 cr. Persi a 447 fl. 93 cr.; Preste totu 11447 fl. 42 1/2 cr. Statele Africei au datu: Algeri'a 939 fl. 12 cr.; Egipetulu 15473 fl. 83 1/2 cr.; Tunis 1254 fl. 15 cr.; Laolalta 17667 fl. 10 cr.; Dintre statele Americei au contribuitu; Republic'a argentina 1014 fl. 65 cr.; Cub'a 1000 fl.; Hayti (San-Domingo) 229 fl. 87 1/2 cr.; Mexiculu 350 fl. 89 cr.; Uruguay 489 fl. 85 cr.; San-Salvadoru 230 fl.; Statele unite din Columbi'a 619 fl. 6 1/2 cr.; Statele unite din Americ'a de Nordu 63524 fl. 55 cr. Laolalta: 67458 fl. 88 cr. Sum'a totale a baniloru incursi este de 2,912.545 fl. 4 1/2 cr.; Sum'a interesseloru intercalare a fostu de 84425 fl. 2 cr.

(P e n s i u n i e t e r n e.) Deputatulu radicalu Bradlaugh a facutu in camer'a comuneloru din London propunerea, cá guvernulu se presente camerei tóte „p e n s i u n i l e e t e r n e“, ce le platesce statulu unoru familii, d'impreuna cu acelea, ce le capeta ducii G r a f t o n, St. A l b a n s si R i c h m o n d. Aceste trei superbe familii ducali descindu dela metrese de ale lui Carolu II. Mam'a celui d'antaiu duce St. Albans a fostu frumós'a si genial'a actritia Nell Gwyen, ducele de Richmond, sub ministeriulu lordului Beaconsfeald, fost presidentu alu casei lordiloru, descinde dela frumseti'a francesa, D-siór'a de Queronaille, pe care o tramisese Ludovicu XIV la curtea lui Carolu II cá spióna, si ducii Grafton 'si tragu originea totu in modulu acest'a. Urmatorii acestoru trei familii costa Angliei sume enorme. Ducele de Grafton tragea d. e. o pensiune anuale de preste 7000 punti sterlingi pêna la 1857, in care anu o parte din pretensiunile sale de pensiune a fostu capitalisata cu 255,777 punti sterlingi (2 1/2 milióne de fl.), mai lasandu-i-se numai o pensiune anuale cam de 1000 de punti sterlingi. Ducele de St. Albans capeta pe anu preste 2000 de punti. Ducele de Richmod in fine primesce aprópe la 19000 de punti sterlingi (220000 fl.) pe anu. Tóte aceste sume le platesce statulu de sunt, acum dóue sute dè ani. Sunt si alte p e n s i u n i e t e r n e, cari apasa asupr'a bugetului anglesu. Astfeliu tragu pêna astadi o pensiune anuale de 4000 de punti st. descendentii unui hollandezu cu numele Schombey, numai pentru cà acest'a fusese amicu alu lui Wilhelm III si cadiuse in lupt'a de langa riulu Boyer la 1690; ducii de Malborough costau pe statu si astadi 5000 de punti pe anu. Esistu si astadi inca ómeni in Angli'a, cari capeta pensiuni, pentru cà stramosii loru pe timpulu lui W a l p o l e vindeau in parlamentu voturile loru a totu puternicului ministru de pe atunci, séu pentru cà vreunu strabunu de ai loru au indeplinitu sub George I nesce sinecuri cu totulu nefolositóre.

(Amvonulu) fóia bisericesca pentru elaborate din sfer'a elocintiei sacre ce apare in Orade'a-mare sub redactiunea d-lui Iustinu P o p f i u contiene in Nr. 2 pe doue coli urmatórea materia: Duminec'a celoru 10 leprosi, predica de I. P. — Duminec'a lui Zacheiu, predica de I. P. — Predice ocasiunale. La mortu, de I. P. — La Cununia, agràire inainte de cununia de I. P. — S. Greg. Nisenelu in contra usurariloru. — Anunciuri.

(Cocosiu rosiu) Nr. 3 din Ianuariu 1881 cuprinde: 1. Ilustratiune (Tuszea chiama pe Romani se-i dé pe ghiatia). 2. Cocosiade (situatiunea — 15 intrebari dogmatice). 3. Epistola deschisa a lui Tiribilescu catra amiculu seu Sarsaila. 4. Treznea (imitatiune dupa V. Alesandri.) 5. La numeratórea poporului. 6. Dialogu intre Troclicu si Frunza. 7. Bancnotele cele noue. 8. Metinguri. 9. Sinucidere. 10. Logiotatos chirie cocosios rosios. 11. Binecuventarea gresita. 11. Virtus romana rediviva. 13. Indestulire nationalnica. Foisióra. Patianiile lui George Uscatiel (continuare). Bibliografia. Anunciuri.

☞ „Gazet'a Transilvaniei“ va aparé de aci incolo Marti'a, Joui'a si Sambat'a si se va imparti in Brasiovu la 5 óre sér'a.

☞ **Rogamu pe toti domnii, càti voiescu a avé numerii acestei foi dela inceputulu anului, a grabi cu prenumeratiunea.**

Administratiunea.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 1 Februariu st. n. 1881.

Rent'a de auru ungara	109.40	Imprumutulu cu premiu ung. . . .	108.—
Imprumutulu cailoru ferate ungare . .	125 50	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	107.—
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	82.80	Rent'a de harthia aust.	72.75
dto. (II-a emissiune)	99.60	„ de argintu „ .	73.95
dto. (III-a emissiune)	86.40	„ de auru „	88.70
Bonuri rurale ungare	97.25	Losurile din 1860 .	129.50
dto. cu cl. de sortare	95.50	Actiunile bancei austr.-ungare . . .	817.—
Bonuri rurale Banat-Timis. . . .	95.50	„ bancei de creditu ungare . . .	260 25
dto. cu cl. de sortare	93.75	„ bancei de creditu austriace . . .	282.90
Bonuri rurale transilvane	93 75	Argintulu in marfuri .	—.—
„ croato-slav. . .	97.—	Galbini imperatesci .	5.54
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung. . .	94.50	Napoleond'ori . .	9.38 1/2
		Marci 100 imp. germ. .	57.95
		Londr'a. . . .	118.70

Cursulu Bursei de Bucuresci

dela 20 Ianuariu/1 Februariu 1881.

Valori	Dobanda	Scadenti'a Cupóneloru	Cerute	Oferite
Oblig. rurale convertite	6%	23 Apr. 23 Oct.	87 1/2	87 1/4
Imprum. Oppenheim . . .	8%	1 Ian. 1 Iul.	106.—	108.—
Oblig. domeniale	8%	idem	103 1/2	104.—
„ Cred. fonc. rurale	7%	1 Iul. 1 Ian.	99.—	100.—
„ Cred. fonc. urban.	7%	idem	93 1/2	94.—
Imprumutulu comunei Bucuresci	8%	1 Iul. 1 Ian.	100. 1/2	101 1/2
Act. cailor fer. romane	5%	1 Iuliu	55.75	
Oblig. róse ale statului	6%		93 1/2	93 3/8
Actiele Bancei Romanii		1 Ian. 1 Iul.	568.—	575.—
Dacia, cump. de asig. Act. (fr. 500)	8%	1 Ianuariu	200.—	205.—
Losuri municipale (lei 20)			28.—	28 1/2
Renta romana.	5%		78 1/2	78 5/8
Argintu contra auru . .			101.—	101 1/4

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiiu Henricu.